

Hlavní město Praha
RADA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

U S N E S E N Í

Rady hlavního města Prahy

číslo 2832
ze dne 16.12.2019

k zavedení opatření respektujících principy předcházení vzniku odpadů a minimalizace používání jednorázových obalů a výrobků

Rada hlavního města Prahy

I. se ztotožňuje

se zněním Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2019/904 ze dne 5. 6. 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí dle přílohy č. 1 tohoto usnesení

II. deklaruje

potřebu zavádění principů a opatření pro předcházení vzniku odpadů a minimalizaci používání jednorázových, především plastových obalů a výrobků v dotčených oblastech fungování a aktivit města dle přílohy č. 2 tohoto usnesení

III. ukládá

1. radním HMP

1. v rámci svých kompetencí a v souladu s Programovým prohlášením Rady HMP vyžadovat zavádění opatření a principů dle bodu II. tohoto usnesení ve svěřených oblastech dle usnesení Rady HMP č. 610 ze dne 8. 4. 2019, zejména při pořádání kulturních, sportovních, společenských aj. akcí, při jednáních, udělování dotací, grantů aj. finanční podpory hl.m. Prahy apod

Termín: průběžně

2. udělovat záštitu či partnerství hl.m. Prahy výhradně akcím, jež dodržují principy pro předcházení vzniku odpadů a minimalizaci používání jednorázových obalů a výrobků, přičemž toto žadatel o záštitu prokazatelně doloží jako součást žádosti

Termín: průběžně

2. MHMP - RED MHMP

1. vydat Nařízení ředitele Magistrátu hlavního města Prahy pro jednotlivé sekce a odbory MHMP týkající se respektování principů předcházení vzniku odpadů a minimalizace používání jednorázových obalů a výrobků v rámci veškerých dotčených činností jednotlivých sekcí a odborů MHMP (dále jen "Nařízení")

Termín: 17.12.2019

2. kontrolovat plnění Nařízení vydaného dle bodu III.2.1. tohoto usnesení

Termín: průběžně

3. předložit 1x ročně vždy nejpozději do 31. 12. Radě HMP výčet zavedených opatření v rámci jednotlivých sekcí a odborů MHMP na základě Nařízení vydaného dle bodu III.2.1. tohoto usnesení

Termín: 31.12.2020

3. MHMP - SLU MHMP

1. zajistit realizaci konkrétních opatření naplňujících principy v úředních budovách MHMP, které HMP vlastní či užívá, ve spolupráci a za metodické podpory odboru OCP MHMP

Termín: 30.06.2020

4. MHMP - OCP MHMP

1. vydat metodický pokyn shrnující principy a opatření pro předcházení vzniku odpadů a minimalizaci používání jednorázových, především plastových obalů, pro účely aplikace těchto principů na územích městských částí hl.m. Prahy a v příspěvkových organizacích

Termín: 30.6.2020

5. Příspěvkovým organizacím

1. zavedení opatření respektujících principy předcházení vzniku odpadů a minimalizaci používání jednorázových především plastových obalů a výrobků, například, nikoliv však výlučně, v provozu a při činnosti jednotlivých organizací, při pořádání kulturních, sportovních, společenských aj. akcí

IV. v y z ý v á

1. MČ hl.m.Prahy, akciové společnosti v majetkovém portfoliu hl.m. Prahy

1. k zavedení opatření respektujících principy předcházení vzniku odpadů a minimalizaci používání jednorázových především plastových obalů a výrobků, například, nikoliv však výlučně, ve svých administrativních budovách, při pořádání kulturních, sportovních, společenských aj. akcí

Termín: průběžně

2. veřejné i soukromé instituce a organizace působící na území hl.m. Prahy, aby zaváděly opatření pro předcházení vzniku odpadů a minimalizovaly používání jednorázových především plastových obalů a výrobků ve svém provozu a při své činnosti

3. obyvatele a návštěvníky Prahy k podpoře a respektování těchto principů a opatření

MUDr. Zdeněk Hřib v. r.
primátor hl.m. Prahy

doc. Ing. arch. Petr Hlaváček v. r.
I. náměstek primátora hl.m. Prahy

Předkladatel: náměstek primátora Ing. Petr Hlubuček

Tisk: R-33141

Provede: radní HMP, MHMP - RED MHMP, MHMP - SLU MHMP, MHMP - OCP MHMP,
Příspěvkové organizace

Na vědomí: odborům MHMP

I

(Legislativní akty)

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/904

ze dne 5. června 2019

o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Vysoká funkčnost a relativně nízká cena plastů znamenají, že je tento materiál v čím dál větší míře všudypřítomný v každodenním životě. Plasty sice hrají v rámci hospodářství užitečnou úlohu a v mnoha odvětvích mají zásadně důležité využití, avšak vzhledem k tomu, že se stále častěji používají ke krátkodobým způsobům využití, které nejsou určeny k opětovnému použití nebo nákladově efektivní recyklaci, jsou související výrobní a spotřební vzorce stále více neúčinné a lineární. V souvislosti s akčním plánem pro oběhové hospodářství stanoveným ve sdělení Komise ze dne 2. prosince 2015 nazvaném „Uzavření cyklu – akční plán EU pro oběhové hospodářství“ proto Komise v evropské strategii pro plasty stanovené ve sdělení Komise ze dne 16. ledna 2018 nazvaném „Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství“ dospěla k závěru, že je nutné řešit nepřetržitý nárůst vzniku plastových odpadů a jejich únik do životního prostředí, a to zejména do mořského prostředí, aby bylo možné vybudovat skutečně oběhový životní cyklus plastů. Evropská strategie pro plasty je krokem směrem k vybudování oběhového hospodářství, v jehož rámci se budou při navrhování a výrobě plastů a plastových výrobků plně respektovat požadavky na jejich opětovné použití, opravy a recyklaci a budou se vyvíjet a prosazovat udržitelnější materiály. Značné negativní environmentální, zdravotní a ekonomické dopady některých plastových výrobků vyžadují, aby byl vytvořen specifický právní rámec, který by tyto dopady účinně omezil.
- (2) Tato směrnice prosazuje přístupy v duchu oběhového hospodářství, které spíše než výrobky na jedno použití upřednostňují udržitelné, netoxické a opětovně použitelné výrobky a systémy opětovného použití a jsou v první řadě zacíleny na omezení množství vzniklých odpadů. Takové předcházení vzniku odpadů stojí na vrcholu hierarchie způsobů nakládání s odpady zakotvené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ⁽⁴⁾. Tato směrnice přispěje k dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 12 stanoveného OSN, jímž je zajistit udržitelné vzorce spotřeby a výroby, který je součástí Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj přijaté Valným shromážděním OSN

⁽¹⁾ Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 207.

⁽²⁾ Úř. věst. C 461, 21.12.2018, s. 210.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 27. března 2019 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 21. května 2019.

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

dne 25. září 2015. Díky co možná nejdelsímu zachování hodnoty výrobků a materiálů a vzniku menšího množství odpadů se může hospodářství Unie stát konkurenceschopnějším a odolnějším a zároveň se tak sníží tlak na vzácné zdroje a životní prostředí.

- (3) Znečištění moří odpadky má přeshraniční povahu a je uznáváno jako rostoucí celosvětový problém. Omezování znečištění moří odpadky je klíčovým krokem k dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 14 stanoveného OSN, který vyžaduje chránit a udržitelným způsobem využívat oceány, moře a mořské zdroje za účelem udržitelného rozvoje. Unie musí plnit svoji úlohu při předcházení znečišťování moří odpadky a při řešení tohoto problému a usilovat o to, aby nastavovala standardy pro celý svět. V této souvislosti spolupracuje Unie s partnery na mnoha mezinárodních fórech, jako jsou skupiny G20, G7 a OSN, s cílem podporovat koordinovaná opatření a v tomto ohledu je tato směrnice součástí úsilí Unie. Aby toto úsilí bylo účinné, je rovněž důležité, aby vývoz plastového odpadu z Unie nevedl k nárůstu znečištění moří odpadky v jiných částech světa.
- (4) V souladu s Úmluvou OSN o mořském právu ze dne 10. prosince 1982 (UNCLOS) ⁽⁵⁾, Úmluvou o předcházení znečišťování moří ukládáním odpadů a jiných látek ze dne 29. prosince 1972 (Londýnská úmluva) a protokolem k této úmluvě z roku 1996 (Londýnský protokol), přílohou V Mezinárodní úmluvy o zabránění znečišťování moří z lodí z roku 1973 (MARPOL) ve znění protokolu z roku 1978 a s Basilejskou úmluvou o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování ze dne 22. března 1989 ⁽⁶⁾ a s právními předpisy Unie o odpadech stanovenými ve směrnici 2008/98/ES a ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/59/ES ⁽⁷⁾ jsou členské státy povinny zajistit environmentálně šetrné nakládání s odpady, aby předcházely a omezily znečišťování moří odpadky ze zdrojů na moři i z pozemních zdrojů. V souladu s právními předpisy Unie o vodě stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ⁽⁸⁾ a 2008/56/ES ⁽⁹⁾ jsou členské státy rovněž povinny řešit znečišťování moří odpadky, pokud ohrožuje dosažení dobrého stavu jejich mořských vod, a to i jako příspěvek k plnění cíle udržitelného rozvoje č. 14, který stanovila OSN.
- (5) Plasty v Unii tvoří 80 až 85 % ze znečištění odpadky v mořích, měreno podle množství odpadků znečišťujících pláže, přičemž plastové výrobky na jedno použití představují 50 % a výrobky spojené s rybolovem 27 % z celkového počtu. Plastové výrobky na jedno použití zahrnují rozmanitou škálu běžně používaného rychloobrátkového spotřebního zboží, které se po jednom použití za účelem, pro který bylo poskytnuto, vyhazuje, zřídka se recykluje a obvykle se z něho stanou odhozené odpadky. Významná část lovných zařízení uváděných na trh se zpětně neodebere za účelem zpracování. Plastové výrobky na jedno použití a lovná zařízení obsahující plasty tudíž představují obzvlášť vážný problém v souvislosti se znečišťováním moří odpadky, závažné riziko pro mořské ekosystémy, biologickou rozmanitost a pro lidské zdraví a poškozují činnosti, jako je cestovní ruch, rybolov a lodní doprava.
- (6) Pro předcházení veškerému znečišťování odpadky, včetně znečišťování moří odpadky, zůstává zásadní řádné nakládání s odpady. Stávající právní předpisy Unie stanovené ve směrnici 2008/98/ES, 2000/59/ES, 2000/60/ES a 2008/56/ES a v nařízení Rady (ES) č. 1224/2009 ⁽¹⁰⁾ a politické nástroje poskytují určité regulační reakce na řešení znečišťování moří odpadky. Plastové odpady jsou zejména předmětem celkových opatření a cílů Unie v oblasti nakládání s odpady, jako je recyklační cíl pro plastové obalové odpady stanovený ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ⁽¹¹⁾ a cíl v Evropské strategii pro plasty zajistit do roku 2030, aby veškeré plastové obaly uvedené na trh Unie byly opakovaně použitelné nebo snadno recyklovatelné. Dopad uvedených opatření na znečišťování moří odpadky však není dostatečný a vnitrostátní opatření pro předcházení znečišťování moří odpadky a pro jeho omezování se liší co do oblasti působnosti a úrovně ambicí. Navíc některá z těchto opatření, zejména omezení týkající se uvádění plastových výrobků na jedno použití na trh, by mohla vytvářet překážky obchodu a narušit hospodářskou soutěž v Unii.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 179, 23.6.1998, s. 3.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 39, 16.2.1993, s. 3.

⁽⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/59/ES ze dne 27. listopadu 2000 o přístavních zařízeních pro příjem lodního odpadu a zbytků lodního nákladu (Úř. věst. L 332, 28.12.2000, s. 81).

⁽⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁽¹⁰⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1224/2009 ze dne 20. listopadu 2009 o zavedení kontrolního režimu Unie k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky, o změně nařízení (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008 a (ES) č. 1342/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006 (Úř. věst. L 343, 22.12.2009, s. 1).

⁽¹¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech (Úř. věst. L 365, 31.12.1994, s. 10).

- (7) Zaměřením se pouze na oblasti, kde je to nejvíce potřeba, by se tato směrnice měla vztahovat pouze na ty plastové výrobky na jedno použití, které jsou nejčastěji nacházeny na plážích v Unii, jakož i na lovná zařízení obsahující plasty a na výrobky z oxo-rozložitelných plastů. Plastové výrobky na jedno použití, na něž se vztahují opatření podle této směrnice, by podle odhadů měly podle množství představovat zhruba 86 % plastů na jedno použití nalezených na plážích v Unii. Tato směrnice by se neměla vztahovat na skleněné a kovové nádoby na nápoje, neboť nepatří mezi plastové předměty na jedno použití, které jsou nejčastěji nacházeny na plážích v Unii.
- (8) Mikroplasty sice do oblasti působnosti této směrnice přímo nespádají, přesto však přispívají ke znečišťování moří odpadky, a Unie by proto měla k tomuto problému zaujmout komplexní přístup. Unie by měla všechny výrobce vybídnout k tomu, aby mikroplasty ve složení svých výrobků přísně omezili.
- (9) Může docházet ke značnému pozemnímu znečištění a kontaminaci půdy většími plastovými výrobky a jejich následnými fragmenty nebo mikroplasty a tyto plasty mohou unikat do mořského prostředí.
- (10) Tato směrnice má charakter zvláštní právní úpravy (*lex specialis*) ve vztahu ke směrnicím 94/62/ES a 2008/98/ES. V případě rozporu mezi uvedenými směrnicemi a touto směrnicí by se měla použít v rámci oblasti své působnosti tato směrnice. Tak tomu je v případě omezení uvádění výrobků na trh. Zejména pokud jde o opatření ke snížení spotřeby, požadavky na výrobky, požadavky na označování a rozšířenou odpovědnost výrobce, doplňuje tato směrnice směrnicí 94/62/ES a 2008/98/ES a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU⁽¹²⁾.
- (11) Plastové výrobky na jedno použití mohou být vyráběny z široké škály plastů. Plasty se zpravidla definují jako polymerní materiály, k nimž mohly být přidány přísady. Tato definice by však zahrnovala i některé přírodní polymery. Na neupravené přírodní polymery ve smyslu definice „chemicky neupravených látek“ podle čl. 3 bodu 40 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006⁽¹³⁾ by se tato směrnice neměla vztahovat, jelikož se v životním prostředí vyskytují přirozeně. Proto by měla být pro účely této směrnice definice polymeru podle čl. 3 bodu 5 nařízení (ES) č. 1907/2006 upravena a měla by být zavedena samostatná definice. Plasty vyrobené za použití upravených přírodních polymerů nebo plasty vyrobené z biologických, fosilních či syntetických výchozích látek se v přírodě běžně nevyskytují, a měly by být proto upraveny touto směrnicí. Upravená definice plastů by tudíž měla zahrnovat výrobky z kaučuku na bázi polymerů, bioplasty a biologicky rozložitelné plasty bez ohledu na to, zda jsou získávány z biomasy anebo zda se mají časem biologicky rozložit. Tato směrnice by se neměla vztahovat na barvy, tiskařské barvy a lepidla, a tyto polymerní materiály by tudíž neměly být do uvedené definice zahrnuty.
- (12) Za účelem jasného vymezení oblasti působnosti této směrnice je nutné vymezit pojem „plastový výrobek na jedno použití“. Definice by neměla zahrnovat plastové výrobky, které jsou vyrobené, navrženy či uváděny na trh tak, aby během své životnosti prošly několika obrátkami nebo cykly tím, že budou opětovně naplněny nebo opětovně použity ke stejnému účelu, ke kterému byly vyrobeny. Plastové výrobky na jedno použití jsou obvykle určeny k tomu, aby byly před vyhozením použity pouze jednou nebo krátkodobě. Vlhčené ubrusy pro osobní hygienu a použití v domácnosti by měly rovněž spadat do oblasti působnosti této směrnice, zatímco vlhčené ubrusy pro průmyslové účely by z ní měly být vyňaty. Pro další vyjasnění toho, zda má být výrobek pro účely této směrnice považován za plastový výrobek na jedno použití, by Komise měla vypracovat pokyny týkající se plastových výrobků na jedno použití. S ohledem na kritéria uvedená v této směrnicí patří mezi nádoby na potraviny, jež se mají pro účely této směrnice považovat za plastové výrobky na jedno použití, například nádoby na potraviny používané pro rychlé občerstvení nebo krabice na jídlo, sendviče, wrapy a saláty se studeným nebo teplým jídlem či potravinové nádoby obsahující čerstvé nebo zpracované potraviny, které nepotřebují další přípravu, jako je ovoce, zelenina či dezerty. Mezi nádoby na potraviny, které se nemají pro účely této směrnice považovat za plastové výrobky na jedno použití, patří například nádoby na potraviny se sušenými potravinami nebo potravinami prodávanými za studena, které vyžadují další přípravu, nádoby obsahující potraviny ve více než jedné porci nebo potravinové nádoby na jednu porci prodávané po více než jednom kuse.

⁽¹²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU ze dne 3. dubna 2014 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků a o zrušení směrnice 2001/37/ES (Úř. věst. L 127, 29.4.2014, s. 1).

⁽¹³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).

Mezi nádoby na nápoje, jež se mají považovat za plastové výrobky na jedno použití, patří například nápojové lahve nebo nápojové obaly z kompozitních materiálů používané na pivo, víno, vodu, tekuté občerstvení, šťávy a nektary, instantní nápoje nebo mléko, avšak nikoli kelímky na nápoje, neboť ty tvoří pro účely této směrnice samostatnou kategorii plastových výrobků na jedno použití. Tato směrnice by se neměla vztahovat na skleněné a kovové nádoby na nápoje, neboť nepatří mezi plastové výrobky na jedno použití, jež jsou nejčastěji nacházeny na plážích v Unii. Komise by však měla vyhodnotit, v rámci přezkumu této směrnice, mimo jiné uzávěry a víčka vyrobená z plastů, jež se používají na skleněné a kovové nádoby na nápoje.

- (13) Plastové výrobky na jedno použití, na něž se vztahuje tato směrnice, by měly být předmětem jednoho či několika opatření v závislosti na různých faktorech, jako je dostupnost vhodných a udržitelnějších alternativ, proveditelnost změny spotřebních návyků a to, do jaké míry jsou již upraveny ve stávajících právních předpisech Unie.
- (14) Pro některé plastové výrobky na jedno použití ještě nejsou snadno dostupné vhodné a udržitelnější alternativy a očekává se, že spotřeba většiny takových plastových výrobků na jedno použití poroste. K obrácení tohoto trendu a podpoře úsilí zaměřeného na udržitelnější řešení by se od členských států mělo vyžadovat, aby přijaly nezbytná opatření, například stanovením vnitrostátních cílů snížení spotřeby, za účelem dosažení ambiciózního a setrvalého snížení spotřeby těchto výrobků, aniž by byly ohroženy požadavky týkající se hygieny, bezpečnosti potravin, správné hygienické praxe, správné výrobní praxe, informovanosti spotřebitele nebo sledovatelnosti stanovené v nařízeních Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002⁽¹⁴⁾, (ES) č. 852/2004⁽¹⁵⁾ a (ES) č. 1935/2004⁽¹⁶⁾ a dalších příslušných právních předpisech o bezpečnosti, hygieně a označování potravin. Členské státy by měly u těchto opatření mít co nejvyšší úroveň ambicí, která by měla vést k výraznému obrácení trendů rostoucí spotřeby a k jejímu měřitelnému kvantitativnímu snížení. Tato opatření by měla zohledňovat dopad výrobků v průběhu celého jejich životního cyklu, a to i v případě jejich výskytu v mořském prostředí, a měla by dodržovat hierarchii způsobů nakládání s odpady.

Pokud se členské státy rozhodnou tuto povinnost plnit pomocí omezení týkajících se uvádění na trh, měly by zajistit, aby byla tato omezení přiměřená a nediskriminační. Členské státy by měly podporovat používání výrobků, které jsou vhodné pro opětovné použití a které jsou poté, co se stanou odpadem, vhodné pro přípravu k opětovnému použití a recyklaci.

- (15) Pro ostatní plastové výrobky na jedno použití jsou již snadno dostupné vhodné a udržitelnější alternativy, jež jsou též cenově přijatelné. Členské státy by měly být povinny zakázat uvádění plastových výrobků na jedno použití na trh, aby omezily jejich nepříznivý dopad na životní prostředí. Tím by podpořily používání uvedených snadno dostupných a udržitelnějších alternativ i inovativní řešení směřující k udržitelnějším obchodním modelům, opětovně použitelné alternativy a nahrazování materiálů. Omezení uvádění daných výrobků na trh zavedená touto směrnicí by se měla vztahovat také na výrobky z oxo-rozložitelných plastů, jelikož tento druh plastů není řádně biologicky rozložitelný, a přispívá tudíž ke znečištění mikroplasty v životním prostředí, není kompostovatelný, negativně ovlivňuje recyklaci běžných plastů a neposkytuje prokázaný environmentální přínos. Vzhledem k výrazné převaze odpadu z expandovaného polystyrenu v mořském prostředí a k dostupnosti alternativ by se měly omezit také nádoby na potraviny a na nápoje a nápojové kelímky na jedno použití vyrobené z expandovaného polystyrenu.
- (16) Druhým nejčastějším druhem plastových předmětů na jedno použití, které jsou nacházeny na plážích v Unii, jsou filtry tabákových výrobků obsahující plasty. Je nutné snížit obrovský dopad na životní prostředí způsobený odpadem vzniklým po spotřebě tabákových výrobků s filtry obsahujícími plasty a odhozených přímo do životního prostředí. Očekává se, že inovace a vývoj výrobků poskytnou schůdné alternativy k filtrům obsahujícím plasty, což je zapotřebí urychlit. Inovace vedoucí k rozvoji udržitelných alternativ k filtrům tabákových výrobků obsahujícím plasty by měly být stimulovány rovněž systémy rozšířené odpovědnosti výrobce za tabákové výrobky s filtry obsahujícími plasty. Členské státy by měly podporovat širokou škálu opatření s cílem omezit znečišťování odpadem vzniklým po spotřebě tabákových výrobků s filtry obsahujícími plasty.

⁽¹⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin (Úř. věst. L 139, 30.4.2004, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 ze dne 27. října 2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a o zrušení směrnic 80/590/EHS a 89/109/EHS (Úř. věst. L 338, 13.11.2004, s. 4).

- (17) Uzávěry a víčka vyrobené z plastu, které se používají na nádoby na nápoje, patří mezi nejčastěji nacházené plastové výrobky na jedno použití na plážích v Unii. Uvádění nádob na nápoje, jež jsou plastovými výrobky na jedno použití, na trh by tudíž mělo být povoleno pouze tehdy, pokud splňují specifické požadavky na navrhování výrobků, aby se významně omezilo riziko, že se uzávěry a víčka nádob na nápoje vyrobené z plastu dostanou do životního prostředí. U nádob na nápoje, které jsou plastovými výrobky na jedno použití a zároveň obaly, tento požadavek doplňuje základní požadavky na složení a vlastnosti opakovaně použitelných a využitelných obalů, včetně recyklovatelných obalů, stanovené v příloze II směrnice 94/62/ES.

Za účelem usnadnění souladu s požadavkem týkajícím se navrhování výrobků a zajištění hladkého fungování vnitřního trhu je potřeba vypracovat harmonizovanou normu přijatou v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012⁽¹⁷⁾, přičemž soulad s uvedenou normou by měl zakládat předpoklad shody s uvedenými požadavky. K zajištění účinného provádění této směrnice je proto nanejvýš důležité, aby byla závčas vypracována harmonizovaná norma. Na vypracování harmonizované normy by měl být dán dostatek času, a to i z toho důvodu, aby v souvislosti s prováděním požadavku na navrhování výrobků mohli výrobci přizpůsobit své výrobní řetězce. K zajištění oběhového používání plastů je třeba podporovat uplatnění recyklovaných materiálů na trhu. Je proto vhodné zavést požadavky na povinný minimální obsah recyklovaného plastu v nápojových lahvích.

- (18) Plastové výrobky by se měly vyrábět s ohledem na jejich celkovou životnost. Při navrhování plastových výrobků by se měla vždy zohledňovat fáze výroby a používání, jakož i opětovná použitelnost a recyklovatelnost výrobku. V souvislosti s přezkumem, který má být proveden podle čl. 9 odst. 5 směrnice 94/62/ES, by Komise měla vzít v úvahu relativní vlastnosti různých obalových materiálů, včetně materiálů kompozitních, na základě posouzení životního cyklu a zabývat se především předcházením vzniku odpadů a řešeními pro účely oběhového hospodářství.
- (19) V zájmu zdraví žen by se mělo zabránit přítomnosti nebezpečných chemických látek v hygienických vložkách, tamponech a aplikátorech tamponů. V rámci řízení o omezení podle nařízení (ES) č. 1907/2006 je vhodné, aby Komise posoudila další omezení týkající se takových látek.
- (20) Některé plastové výrobky na jedno použití končí v životním prostředí v důsledku nevhodného odstraňování prostřednictvím kanalizačního systému nebo jiného nevhodného úniku do životního prostředí. Odstraňování prostřednictvím kanalizačního systému může navíc způsobit významné hospodářské škody v kanalizačních sítích tím, že se ucoupí čerpadla a zablokuje potrubí. U těchto výrobků často panuje značný nedostatek informací o jejich materiálových vlastnostech nebo o vhodných způsobech odstraňování odpadu. Plastové výrobky na jedno použití, které se často odstraňují prostřednictvím kanalizačního systému nebo jiným nevhodným způsobem, by proto měly být předmětem požadavků na označování. Označení by mělo spotřebitele informovat o vhodných způsobech nakládání s odpady v případě daného výrobku nebo o způsobech odstraňování odpadů, jichž je v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady třeba se u daného výrobku vyvarovat, a o přítomnosti plastů ve výrobku, jakož i o nepříznivých dopadech na životní prostředí vyplývajících z jeho odhazování mimo místa k tomu určená nebo z jiných nevhodných způsobů jeho odstraňování. Označení by mělo být podle potřeby umístěno buď na obale plastového výrobku na jedno použití, nebo přímo na výrobku samotném. Komise by měla být zmocněna ke stanovení harmonizovaných specifikací pro označování a při tom by měla v příslušných případech ověřit, jak navrhované označování vnímají reprezentativní skupiny spotřebitelů, aby bylo zajištěno, že bude efektivní a jasně srozumitelné. Požadavky na označování se již uplatňují u lovných zařízení podle nařízení (ES) č. 1224/2009.
- (21) Co se týče plastových výrobků na jedno použití, pro něž nejsou snadno dostupné žádné vhodné a udržitelnější alternativy, členské státy by měly v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ rovněž zavést systémy rozšířené odpovědnosti výrobce za účelem pokrytí nezbytných nákladů na nakládání s odpady a úklid odpadků i nákladů na osvětová opatření, jejichž cílem je předcházet znečišťování životního prostředí odpadky a toto znečišťování omezovat. Tyto náklady by neměly přesáhnout náklady, které jsou nezbytné k nákladově efektivnímu poskytování těchto služeb, a měly by být transparentně stanoveny mezi dotčenými subjekty.

⁽¹⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci, změně směrnic Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES, a kterým se ruší rozhodnutí Rady 87/95/EHS a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Úř. věst. L 316, 14.11.2012, s. 12).

- (22) Směrnice 2008/98/ES stanoví obecné minimální požadavky na systémy rozšířené odpovědnosti výrobce. Uvedené požadavky by se měly vztahovat na systémy rozšířené odpovědnosti výrobce zavedené touto směrnicí bez ohledu na to, zda je jejich způsobem provádění legislativní akt nebo jsou prováděny prostřednictvím dohod podle této směrnice. Důležitost některých požadavků závisí na vlastnostech výrobku. K zajištění řádného zpracování v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady není tříděný sběr požadován v případě tabákových výrobků s filtry obsahujícími plast, vlhčených ubrousků a balónků. Zajištění tříděného sběru v případě těchto výrobků by proto nemělo být povinné. Tato směrnice by měla stanovit požadavky týkající se rozšířené odpovědnosti výrobce doplňující požadavky stanovené ve směrnici 2008/98/ES, například požadavek, aby výrobci některých plastových výrobků na jedno použití pokrývali náklady na úklid odpadků. Tyto náklady by mohly rovněž pokrývat náklady na vytvoření specifické infrastruktury pro sběr odpadu vzniklého po spotřebě tabákových výrobků, jako jsou vhodné nádoby na odpad umístěné v místech, kde obvykle dochází ke znečišťování odpadky. Metodika výpočtu nákladů na odklizení odpadků by měla zohledňovat hlediska proporcionality. V zájmu minimalizace administrativních nákladů by měly mít členské státy možnost stanovit finanční příspěvky pro náklady na odklizení odpadků stanovením odpovídajících víceletých pevných částek.
- (23) Velké procento plastů pocházejících z vyhozených lovných zařízení, včetně opuštěných a ztracených lovných zařízení, mezi znečištěním moří odpadky je dokladem toho, že stávající právní požadavky stanovené v nařízení (ES) č. 1224/2009 a ve směrnicích 2000/59/ES a 2008/98/ES neposkytují dostatečnou motivaci k vracení uvedených lovných zařízení na pevninu za účelem sběru a zpracování. Systém nepřímých poplatků zavedený podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/883⁽¹⁸⁾ je systémem, který má odstranit motivaci vedoucí k tomu, aby lodě vyhazovaly odpad do moře, a zajišťuje právo na předání odpadu. Uvedený systém by však měl být doplněn dalšími finančními pobídkami, které budou rybáře motivovat k tomu, aby přivázeli svá odpadní lovná zařízení na pevninu, s cílem zamezit jakémukoli případnému nárůstu nepřímého poplatku za odpad, který má být uhrazen. Jelikož plastové součásti lovných zařízení mají vysoký recyklační potenciál, členské státy by měly v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ zavést rozšířenou odpovědnost výrobce za lovná zařízení a součásti lovných zařízení obsahující plasty v zájmu zajištění tříděného sběru odpadních lovných zařízení a financování environmentálně šetrného nakládání s odpadem z odpadních lovných zařízení, a to zejména recyklace.
- (24) V rámci rozšířené odpovědnosti výrobce za lovná zařízení obsahující plasty by členské státy měly v souladu s povinnostmi týkajícími se podávání zpráv stanovenými touto směrnicí sledovat a posuzovat lovná zařízení obsahující plasty.
- (25) Přestože veškeré znečištění moří odpadky obsahujícími plasty představuje rizika pro životní prostředí a lidské zdraví a mělo by být řešeno, je třeba též přihlídnout k zásadě proporcionality. Samotní rybáři a drobní výrobci lovných zařízení obsahujících plasty by neměli být považováni za výrobce a neměli by být odpovědní za plnění povinností výrobce souvisejících s rozšířenou odpovědností výrobce.
- (26) Účinným nástrojem pro dosažení cílů této směrnice mohou být ekonomické a jiné pobídky, které mají podpořit udržitelné rozhodování spotřebitelů a prosazovat jejich odpovědné chování.
- (27) Nápojové lahve, jež jsou plastovými výrobky na jedno použití, patří mezi nejčastěji nacházené odpadky na plážích v Unii. Důvodem jsou neúčinné systémy tříděného sběru a nízké zapojení spotřebitelů do těchto systémů. Je nezbytné podporovat účinnější systémy tříděného sběru. Proto by měl být stanoven minimální cíl pro tříděný sběr nápojových lahví, které jsou plastovými výrobky na jedno použití. Povinnost provádět tříděný sběr odpadu sice vyžaduje, aby byl odpad tříděn podle druhu a povahy, mělo by však být možné sbírat některé druhy odpadu společně, pokud to nebrání vysoce kvalitní recyklaci v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady v souladu s čl. 10 odst. 2 a odst. 3 písm. a) směrnice 2008/98/ES. Cíl pro tříděný sběr odpadu by měl být stanoven na základě množství plastových nápojových lahví na jedno použití, které je v členském státě uváděno na trh, nebo případně na základě množství odpadu z plastových nápojových lahví na jedno použití vznikajícího v daném členském státě. Při výpočtu množství odpadu vzniklého v členském státě by se měl náležitě zohlednit veškerý vzniklý odpad z plastových nápojových lahví na jedno použití, včetně lahví, které se staly odhozenými odpadky namísto toho, aby byly odstraněny v rámci systému sběru odpadů. Členské státy by měly mít možnost dosáhnout uvedeného minimálního cíle stanovením cílů pro tříděný sběr nápojových lahví, které jsou plastovými výrobky na

⁽¹⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/883 ze dne 17. dubna 2019 o přistavních zařízeních pro příjem odpadu z lodí, kterou se zrušuje směrnice 2000/59/ES a mění směrnice 2010/65/EU a zrušuje směrnice 2000/59/ES (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 116).

jedno použití, v rámci systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, zavedením zálohových systémů či prostřednictvím jakéhokoli jiného opatření, které považují za vhodné. To bude mít přímý pozitivní dopad na úroveň sběru, kvalitu sebraného materiálu a kvalitu recyklovaných materiálů a zároveň poskytne příležitost podnikům zabývajícím se recyklací a trhu pro recyklované látky. Podpoří se tím dosažení cílů recyklace pro obalové odpady stanovených ve směrnici 94/62/ES.

- (28) Za účelem předcházení odhazování odpadků mimo místa určená k odkládání odpadu a jiným nevhodným způsobům odstraňování odpadů vedoucím ke znečištění moří odpadky obsahujícími plasty musí být spotřebitelé plastových výrobků na jedno použití a uživatelé lovných zařízení obsahujících plasty řádně informováni o dostupnosti opětovně použitelných alternativ, o systémech opětovného použití, o nejvhodnějších dostupných způsobech nakládání s odpady nebo o způsobech odstraňování odpadů, jichž je třeba se vyvarovat, dále o osvědčených postupech týkajících se řádného nakládání s odpady a dopadu nevhodných způsobů odstraňování odpadů na životní prostředí i o plastech obsažených v některých plastových výrobcích na jedno použití a lovných zařízeních a o dopadu nevhodného odstraňování odpadu na kanalizační síť. Členské státy by proto měly být povinny přijmout osvětová opatření, která zajistí, aby byly těmto spotřebitelům a uživatelům tyto informace poskytnuty. Informace by neměly obsahovat reklamní obsah podněcující spotřebitele k používání plastových výrobků na jedno použití. Členské státy by měly mít možnost zvolit si opatření, která jsou nejvhodnější s ohledem na povahu výrobku nebo jeho použití. Náklady na osvětová opatření by měli hradit výrobci plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení obsahujících plasty v rámci své povinnosti rozšířené odpovědnosti výrobce.
- (29) Cílem této směrnice je chránit životní prostředí a lidské zdraví. Jak Soudní dvůr opakovaně rozhodl, bylo by neslučitelné se závaznou povahou, kterou čl. 288 třetí pododstavec Smlouvy o fungování Evropské unie přiznává směrnici, kdyby byla v zásadě vyloučena možnost dotčených osob dovolávat se povinnosti, kterou ukládá. Tato úvaha platí zejména tehdy, pokud jde o směrnici, jejímž cílem je předcházet a snižovat dopad některých plastových výrobků na vodní prostředí.
- (30) Při hodnocení provádění této směrnice je důležité sledovat znečištění moří v Unii odpadky. V souladu se směrnicí 2008/56/ES jsou členské státy povinny pravidelně sledovat vlastnosti a množství znečištění moří odpadky, včetně znečištění plastovými odpadky. Údaje z tohoto sledování se rovněž mají předávat Komisi.
- (31) Členské státy by měly stanovit sankce za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce by měly být účinné, přiměřené a odrazující.
- (32) V souladu s bodem 22 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽¹⁹⁾ by Komise měla provést hodnocení této směrnice. Uvedené hodnocení by mělo vycházet ze získaných zkušeností a údajů shromážděných během provádění této směrnice a údajů shromážděných v souladu se směrnicí 2008/56/ES nebo 2008/98/ES. Hodnocení by mělo poskytnout základ pro posouzení případných dalších opatření, včetně stanovení celoujinných cílů snížení spotřeby pro rok 2030 a následující období, a posouzení toho, zda je vzhledem ke sledování odpadků v mořích v Unii potřeba upravit přílohu obsahující výčet plastových výrobků na jedno použití a zda je možné oblast působnosti této směrnice rozšířit i na jiné výrobky na jedno použití.
- (33) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení této směrnice by Komisi měly být svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o metodiku pro výpočet a ověřování roční spotřeby plastových výrobků na jedno použití, pro něž byly stanoveny cíle snížení spotřeby, pravidla pro výpočet a ověřování dosažení cílů minimálního recyklovaného obsahu u plastových nápojových lahví na jedno použití, specifikace pro označování, které se má připojit na některé plastové výrobky na jedno použití, metodiku pro výpočet a ověřování cílů pro sběr odpadu z plastových výrobků na jedno použití, pro něž byly stanoveny cíle pro tříděný sběr, a formát pro předkládání údajů a informací o provádění této směrnice. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁽²⁰⁾.
- (34) Je vhodné umožnit členským státům, aby se rozhodly, že určitá ustanovení této směrnice provedou prostřednictvím dohod mezi příslušnými orgány a dotčenými hospodářskými odvětvími, budou-li splněny některé požadavky.
- (35) Boj proti znečišťování odpadky je sdíleným úsilím příslušných orgánů, výrobců a spotřebitelů. Veřejné orgány, včetně orgánů Unie, by měly jít příkladem.

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (36) Jelikož cílů této směrnice, totiž předcházení a snižování dopadu některých plastových výrobků na jedno použití, výrobků z oxo-rozložitelných plastů a lovných zařízení obsahujících plasty na životní prostředí a na lidské zdraví a podpory přechodu na oběhové hospodářství, včetně podpory inovativních a udržitelných obchodních modelů, výrobků a materiálů, a tím přispívání k účinnému fungování vnitřního trhu, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků činnosti, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Cíle

Cíli této směrnice je předcházet dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí, zejména na vodní prostředí, a na lidské zdraví a snižovat jej, jakož i podporovat přechod k oběhovému hospodářství pomocí inovativních a udržitelných obchodních modelů, výrobků a materiálů, a tím též přispívat k účinnému fungování vnitřního trhu.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na plastové výrobky na jedno použití uvedené v příloze, na výrobky z oxo-rozložitelných plastů a na lovná zařízení obsahující plasty.
2. Pokud je tato směrnice v rozporu se směrnicí 94/62/ES nebo 2008/98/ES, použije se tato směrnice.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „plastem“ materiál tvořený polymerem ve smyslu čl. 3 bodu 5 nařízení (ES) č. 1907/2006, k němuž mohou být přidány přísady nebo další látky, a který může být hlavní strukturální složkou konečných výrobků; výjimkou jsou chemicky neupravené přírodní polymery;
- 2) „plastovým výrobkem na jedno použití“ výrobek, který je vyroben zcela či částečně z plastu a který není vyroben, navržen či uváděn na trh tak, aby mohl být během svého životního cyklu vícekrát využit nebo mohl projít několika cykly tím, že bude vrácen výrobcí k opětovnému naplnění nebo opětovně použit ke stejnému účelu, ke kterému byl určen;
- 3) „oxo-rozložitelným plastem“ plastové materiály, které obsahují přísady, jež prostřednictvím oxidace způsobují rozpad plastového materiálu na mikročástice nebo chemický rozklad;
- 4) „lovným zařízením“ jakákoli část nebo součást zařízení, která se používá při rybolovu nebo v akvakultuře k cílenému lovu nebo chovu biologických mořských zdrojů nebo která pluje na mořské hladině a používá se s cílem přilákat a ulovit nebo chovat tyto biologické mořské zdroje;
- 5) „odpadním lovným zařízením“ jakékoli lovné zařízení, na které se vztahuje definice odpadu uvedená v čl. 3 bodu 1 směrnice 2008/98/ES, včetně všech samostatných komponent, látek či materiálů, které byly součástí lovného zařízení nebo které k němu byly připevněny v okamžiku, kdy bylo odhozeno, včetně toho, kdy bylo opuštěno nebo ztraceno;
- 6) „uvedením na trh“ první dodání výrobku na trh členského státu;

- 7) „dodáním na trh“ každé dodání výrobku k distribuci, spotřebě nebo použití na trhu členského státu v rámci obchodní činnosti, ať už za úplat, nebo bezplatně;
- 8) „harmonizovanou normou“ harmonizovaná norma ve smyslu čl. 2 bodu 1 písm. c) nařízení (EU) č. 1025/2012;
- 9) „odpadem“ odpad ve smyslu čl. 3 bodu 1 směrnice 2008/98/ES;
- 10) „systémem rozšířené odpovědnosti výrobce“ systém rozšířené odpovědnosti výrobce ve smyslu čl. 3 bodu 21 směrnice 2008/98/ES;
- 11) „výrobce“:
 - a) fyzická nebo právnická osoba usazená v členském státě, která bez ohledu na použitý způsob prodeje, včetně prostřednictvím smluv uzavřených na dálku ve smyslu čl. 2 bodu 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ⁽²¹⁾, profesionálně vyrábí, plní, prodává nebo dováží a uvádí na trh daného členského státu plastové výrobky na jedno použití nebo naplněné plastové výrobky na jedno použití či lovná zařízení obsahující plasty, jiná než osoby vykonávající rybolovnou činnost ve smyslu čl. 4 bodu 28 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ⁽²²⁾; nebo
 - b) fyzická nebo právnická osoba usazená v členském státě nebo ve třetí zemi, která v jiném členském státě prostřednictvím smluv uzavřených na dálku ve smyslu čl. 2 bodu 7 směrnice 2011/83/EU profesionálně prodává přímo domácnostem nebo jiným uživatelům, než jsou domácnosti, plastové výrobky na jedno použití, naplněné plastové výrobky na jedno použití či lovná zařízení obsahující plasty, jiná než osoby vykonávající rybolovnou činnost ve smyslu čl. 4 bodu 28 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013;
- 12) „sběrem“ sběr ve smyslu čl. 3 bodu 10 směrnice 2008/98/ES;
- 13) „tříděným sběrem“ tříděný sběr ve smyslu čl. 3 bodu 11 směrnice 2008/98/ES;
- 14) „zpracováním“ zpracování ve smyslu čl. 3 bodu 14 směrnice 2008/98/ES;
- 15) „obaly“ obaly ve smyslu čl. 3 bodu 1 směrnice 94/62/ES;
- 16) „biologicky rozložitelným plastem“ plast, který je schopen fyzikálního a biologického rozkladu tak, že se v konečném důsledku rozloží na oxid uhličitý (CO₂), biomasu a vodu, a který je v souladu s evropskými normami pro obaly využitelný formou kompostování a anaerobní digesce;
- 17) „přístavním zařízením pro příjem odpadu“ přístavní zařízení pro příjem odpadu ve smyslu čl. 2 písm. e) směrnice 2000/59/ES;
- 18) „tabákovými výrobky“ tabákové výrobky ve smyslu čl. 2 bodu 4 směrnice 2014/40/EU.

Článek 4

Snížení spotřeby

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k dosažení ambiciózního a setrvalého snížení spotřeby plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy v souladu s celkovými cíli unijní politiky v oblasti odpadů, a to zejména předcházením vzniku odpadů, která povedou k výraznému zvrácení trendů rostoucí spotřeby. Těmito opatřeními musí být dosaženo do roku 2026 měřitelného kvantitativního snížení spotřeby plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy na území daného členského státu ve srovnání s rokem 2022.

⁽²¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁽²²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22).

Členské státy do 3. července 2021 vypracují popis opatření, jež přijaly podle prvního pododstavce, předají tento popis Komisi a zveřejní jej. Členské státy začlení opatření uvedená v popisu do plánů nebo programů uvedených v článku 11 při první následné aktualizaci těchto plánů nebo programů v souladu s příslušnými legislativními akty Unie upravujícími tyto plány nebo programy nebo do jakýchkoli jiných programů vypracovaných konkrétně za tímto účelem.

Opatření mohou zahrnovat vnitrostátní cíle snížení spotřeby, opatření zajišťující, aby byly v místě prodeje konečnému spotřebiteli k dispozici opakovaně použitelné alternativy plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy, ekonomické nástroje, jako jsou nástroje zajišťující, aby se tyto plastové výrobky na jedno použití neposkytovaly v místě prodeje konečnému spotřebiteli zdarma, a dohody ve smyslu čl. 17 odst. 3. Členské státy mohou stanovit omezení týkající se uvádění na trh odchylně od článku 18 směrnice 94/62/ES za účelem předcházení tomu, aby se takové výrobky staly odhozenými odpadky, k zajištění nahrazení těchto výrobků alternativami, které jsou opětovně použitelné nebo neobsahují plasty. Opatření se mohou lišit v závislosti na dopadu plastových výrobků na jedno použití na životní prostředí v průběhu jejich životního cyklu, a to i poté, co se stanou odhozenými odpadky.

Opatření přijatá podle tohoto odstavce musí být přiměřená a nediskriminační. Členské státy tato opatření oznámí Komisi v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535⁽²³⁾, pokud to uvedená směrnice vyžaduje.

Pro dosažení souladu s prvním pododstavcem tohoto odstavce každý členský stát sleduje plastové výrobky na jedno použití uvedené v části A přílohy, jež byly uvedeny na trh, a opatření přijatá ke snížení jejich spotřeby a podá Komisi zprávu o dosaženém pokroku v souladu s odstavcem 2 tohoto článku a s čl. 13 odst. 1 za účelem stanovení závazných kvantitativních cílů Unie pro snížení spotřeby.

2. Komise do 3. ledna 2021 přijme prováděcí akt, kterým stanoví metodiku výpočtu a ověřování ambiciózního a setrvalého snížení spotřeby plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 16 odst. 2.

Článek 5

Omezení uvádění na trh

Členské státy zakážou uvádět na trh plastové výrobky na jedno použití uvedené v části B přílohy a výrobky z oxo-rozložitelných plastů.

Článek 6

Požadavky na výrobek

1. Členské státy zajistí, aby plastové výrobky na jedno použití uvedené v části C přílohy, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, mohly být uváděny na trh pouze tehdy, pokud uzávěry a víčka zůstanou během fáze určeného použití výrobků připraveny k nádobě.

2. Pro účely tohoto článku se kovové uzávěry nebo víčka s plastovým těsněním nepovažují za vyrobené z plastu.

3. Do 3. října 2019 požádá Komise evropské normalizační organizace o vypracování harmonizovaných norem týkajících se požadavku uvedeného v odstavci 1. Tyto normy řeší zejména potřebu zajistit nezbytnou pevnost, spolehlivost a bezpečnost uzávěrů nádob na nápoje, včetně těch používaných pro sycené nápoje.

⁽²³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s. 1).

4. Ode dne zveřejnění odkazů na harmonizované normy uvedené v odstavci 3 v *Úředním věstníku Evropské unie* se má za to, že plastové výrobky na jedno použití uvedené v odstavci 1, které splňují tyto normy nebo jejich části, splňují požadavek stanovený v odstavci 1.

5. Pokud jde o nápojové lahve uvedené v části F přílohy, každý členský stát zajistí, aby:

a) od roku 2025 nápojové lahve uvedené v části F přílohy, které se vyrábějí z polyethylentereftalátu jakožto hlavní složky (dále jen „PET lahve“), obsahovaly alespoň 25 % recyklovaných plastů, vypočítáno jako průměr pro všechny PET lahve uvedené na trh na území daného členského státu; a

b) od roku 2030 nápojové lahve uvedené v části F přílohy obsahovaly alespoň 30 % recyklovaných plastů, vypočítáno jako průměr pro všechny takové nápojové lahve uvedené na trh na území daného členského státu.

Do 1. ledna 2022 přijme Komise prováděcí akty, kterými stanoví pravidla pro výpočet a ověřování cílů stanovených v prvním pododstavci tohoto odstavce. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 16 odst. 2.

Článek 7

Požadavky na výrobek

1. Členské státy zajistí, aby každý plastový výrobek na jedno použití uvedený v části D přílohy, který je uváděn na trh, byl na svém obale nebo na výrobku samotném opatřen viditelným, jasně čitelným a nesmazatelným označením, které spotřebitelům poskytne informace o těchto skutečnostech:

a) vhodné postupy nakládání s odpady pro daný výrobek nebo způsoby odstraňování odpadů, jichž je v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady třeba se u daného výrobku vyvarovat; a

b) přítomnost plastů ve výrobku a z toho vyplývající nepříznivé dopady jeho odhazování mimo místa určená k odkládání odpadu nebo jiných nevhodných způsobů jeho odstraňování na životní prostředí.

Harmonizované specifikace pro označování stanoví Komise v souladu s odstavcem 2.

2. Komise do 3. července 2020 přijme prováděcí akt, kterým stanoví harmonizované specifikace pro označování podle odstavce 1, které:

a) stanoví, že označení plastových výrobků na jedno použití uvedených v bodech 1, 2 a 3 části D přílohy se umístí na prodejní a skupinové obaly těchto výrobků. Pokud se v místě nákupu nashromáždí více prodejních jednotek, je každá prodejní jednotka na svém obale opatřena označením. Označení není vyžadováno u obalů s povrchem menším než 10 cm²;

b) stanoví, že označení plastových výrobků na jedno použití uvedených v bodě 4 části D přílohy se umístí na samotný výrobek; a

c) zohlední stávající sektorové dobrovolné přístupy a věnují zvláštní pozornost nutnosti vyhnout se informacím, které by spotřebitele uvedly v omyl.

Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 16 odst. 2.

3. Ustanoveními tohoto článku týkajícími se tabákových výrobků se doplňují ustanovení uvedená ve směrnici 2014/40/EU.

Článek 8

Rozšířená odpovědnost výrobce

1. Členské státy zajistí, aby byly v souladu s články 8 a 8a směrnice 2008/98/ES zavedeny systémy rozšířené odpovědnosti výrobce pro všechny plastové výrobky na jedno použití uvedené v části E přílohy, které jsou uváděny na trh členského státu.

2. Členské státy zajistí, aby výrobci plastových výrobků na jedno použití uvedených v oddíle I části E přílohy této směrnice pokrývali náklady podle ustanovení o rozšířené odpovědnosti výrobce obsažených ve směrnicích 2008/98/ES a 94/62/ES, a nejsou-li zahrnuty již v uvedených směrnicích, aby pokrývali tyto náklady:

- a) náklady na osvětlová opatření podle článku 10 této směrnice týkající se uvedených výrobků;
- b) náklady na sběr odpadu z těch výrobků, které jsou vyhozeny v rámci veřejných systémů sběru odpadu, včetně infrastruktury a jejího provozování, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu; a
- c) náklady na úklid odpadků vznikajících z uvedených výrobků a na následnou přepravu a zpracování těchto odpadků.

3. Členské státy zajistí, aby výrobci plastových výrobků na jednou použití uvedených v oddílech II a III části E přílohy pokrývali alespoň tyto náklady:

- a) náklady na osvětlová opatření podle článku 10 týkající se uvedených výrobků;
- b) náklady na úklid odpadků vznikajících z uvedených výrobků a na následnou přepravu a zpracování těchto odpadků; a
- c) náklady na sběr údajů a podávání zpráv podle čl. 8a odst. 1 písm. c) směrnice 2008/98/ES.

Pokud jde o plastové výrobky na jedno použití uvedené v oddíle III části E přílohy této směrnice, členské státy zajistí, aby výrobci kromě toho pokrývali náklady na sběr odpadu z těch výrobků, které jsou vyhozeny v rámci veřejných systémů sběru odpadu, včetně nákladů na infrastrukturu a její provozování, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu. Tyto náklady mohou zahrnovat náklady na vybudování specifické infrastruktury pro sběr odpadu z těchto výrobků, jako jsou vhodné nádoby na odpad umístěné v místech, kde obvykle dochází ke znečišťování odpadky.

4. Tyto náklady, jež mají být pokryty podle odstavců 2 a 3 nepřesáhnou náklady, které jsou nezbytné k nákladově efektivnímu poskytování služeb uvedených v těchto odstavcích, a jsou transparentně stanoveny mezi dotčenými subjekty. Náklady na odklizení odpadků jsou omezeny na činnosti prováděné veřejnými orgány nebo jejich jménem. Metodika výpočtu musí být vypracována způsobem, který umožňuje, aby byly náklady na odklizení odpadků stanoveny v přiměřené výši. Za účelem minimalizace administrativních nákladů mohou členské státy stanovit finanční příspěvky na náklady na odklizení odpadků stanovením odpovídajících víceletých pevných částek.

Komise po konzultaci s členskými státy zveřejní pokyny ohledně kritérií týkajících se nákladů na odklizení odpadků podle odstavců 2 a 3.

5. Členské státy jasně vymezí úkoly a povinnosti všech relevantních zapojených subjektů.

Úkoly a povinnosti týkající se obalů se vymezí v souladu se směrnicí 94/62/ES.

6. Každý členský stát umožní výrobcům usazeným v jiném členském státě, kteří uvádějí výrobky na jeho trh, určit právnickou nebo fyzickou osobu usazenou na jeho území jako pověřeného zástupce pro účely plnění povinností výrobce týkajících se systémů rozšířené odpovědnosti výrobce na jeho území.

7. Každý členský stát zajistí, aby výrobce usazený na jeho území, který prodává plastové výrobky na jedno použití uvedené v části E přílohy a lovná zařízení obsahující plasty v jiném členském státě, ve kterém není usazen, určil v tomto jiném členském státě pověřeného zástupce. Pověřený zástupce je na území tohoto jiného členského státu osobou odpovědnou za plnění povinností uvedeného výrobce podle této směrnice.

8. Členské státy zajistí, aby byly v souladu s články 8 a 8a směrnice 2008/98/ES zavedeny systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, pokud jde o lovná zařízení obsahující plasty, která jsou uváděna na trh některého členského státu.

Členské státy, které mají mořské vody ve smyslu čl. 3 bodu 1 směrnice 2008/56/ES, stanoví pro účely recyklace vnitrostátní minimální roční úroveň sběru odpadních lovných zařízení obsahujících plasty.

Členské státy sledují lovná zařízení obsahující plasty, která jsou uváděna na trh členského státu, jakož i sebraná odpadní lovná zařízení obsahující plasty a podávají zprávu Komisi v souladu s čl. 13 odst. 1 této směrnice za účelem stanovení závazných kvantitativních cílů Unie pro sběr.

9. S ohledem na systémy rozšířené odpovědnosti výrobce zavedené podle odstavce 8 tohoto článku členské státy zajistí, aby výrobci lovných zařízení obsahujících plasty pokrývali náklady na tříděný sběr odpadních lovných zařízení obsahujících plasty předaných do příslušných přístavních zařízení pro příjem odpadu v souladu se směrnicí (EU) 2019/883 nebo do jiných rovnocenných systémů sběru odpadu, které nespádají do oblasti působnosti uvedené směrnice, a náklady na jejich následnou přepravu a zpracování. Výrobci rovněž pokrývají náklady na osvětová opatření uvedená v článku 10 týkající se lovných zařízení obsahujících plasty.

Požadavky stanovené v tomto odstavci doplňují požadavky týkající se odpadu z rybářských plavidel v právu Unie o přístavních zařízeních pro příjem odpadu.

Aniž jsou dotčena technická opatření stanovená v nařízení Rady (ES) č. 850/98 ⁽²⁴⁾, požádá Komise evropské normalizační organizace o vypracování harmonizovaných norem týkajících se oběhového návrhu lovných zařízení s cílem podpořit přípravu k jejich opětovnému použití a usnadnit jejich recyklovatelnost na konci životního cyklu.

Článek 9

Tříděný sběr

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění tříděného sběru za účelem recyklace:

- a) do roku 2025 množství odpadu z plastových výrobků na jedno použití uvedených v části F přílohy, které se rovná 77 % těchto plastových výrobků na jedno použití uvedených na trh v daném roce podle hmotnosti;
- b) do roku 2029 množství odpadu z plastových výrobků na jedno použití uvedených v části F přílohy, které se rovná 90 % těchto plastových výrobků na jedno použití uvedených na trh v daném roce podle hmotnosti.

Má se za to, že množství plastových výrobků na jedno použití uvedených v části F přílohy, které jsou v členském státě uvedeny na trh, je shodný s množstvím odpadu, včetně odpadu odhozeného mimo místa určená k jeho odkládání, které vzniklo ve stejném roce v daném členském státě.

K dosažení tohoto cíle mohou členské státy mimo jiné:

- a) zavést zálohové systémy;
- b) stanovit cíle pro tříděný sběr pro příslušné systémy rozšířené odpovědnosti výrobce.

První pododstavec se použije, aniž je dotčen čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2008/98/ES.

2. Komise usnadňuje výměnu informací a sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy ohledně vhodných opatření ke splnění cílů stanovených v odstavci 1, mimo jiné i ohledně zálohových systémů. Výsledky této výměny informací a sdílení osvědčených postupů Komise zveřejní.

3. Komise do 3. července 2020 přijme prováděcí akt, kterým stanoví metodiku pro výpočet cílů pro tříděný sběr stanovených v odstavci 1 tohoto článku a pro ověřování jeho plnění. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 16 odst. 2.

Článek 10

Osvětová opatření

Členské státy přijmou opatření k informování spotřebitelů a podnícení odpovědného spotřebitelského chování za účelem snížení množství odhozených odpadků z výrobků, na něž se vztahuje tato směrnice, a přijmou opatření k tomu, aby spotřebitelům plastových výrobků na jedno použití uvedených v části G přílohy a uživatelům lovných zařízení obsahujících plasty poskytly informace o:

- a) dostupnosti opětovně použitelných alternativ, systémech opětovného použití uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení obsahujících plasty a o způsobech nakládání s odpady z uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení, jakož i o osvědčených postupech řádného nakládání s odpady v souladu s článkem 13 směrnice 2008/98/ES;
- b) dopadu odhazování odpadků mimo místa určená k odkládání odpadu a jiného nevhodného odstraňování odpadů z uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení obsahujících plasty na životní prostředí, zejména na mořské prostředí; a

⁽²⁴⁾ Nařízení Rady (ES) č. 850/98 ze dne 30. března 1998 o zachování rybolovných zdrojů pomocí technických opatření na ochranu nedospělých mořských živočichů (Úř. věst. L 125, 27.4.1998, s. 1).

c) dopadu nevhodných způsobů odstraňování odpadu z plastových výrobků na jedno použití na kanalizační síť.

Článek 11

Koordinace reakce

Aniž je dotčen čl. 4 odst. 1 první pododstavec této směrnice, každý členský stát zajistí, aby opatření přijatá za účelem provedení této směrnice ve vnitrostátním právu a jejího uplatňování byla nedílnou součástí programů opatření stanovených podle článku 13 směrnice 2008/56/ES pro členské státy, které mají mořské vody, programů opatření stanovených podle článku 11 směrnice 2000/60/ES, plánů pro nakládání s odpady a programů předcházení vzniku odpadů stanovených podle článků 28 a 29 směrnice 2008/98/ES a plánů pro příjem a zpracování odpadu stanovených podle směrnice (EU) 2019/883 a aby byla s uvedenými programy a plány v souladu.

Opatření, která členské státy přijmou za účelem provedení článků 4 až 9 této směrnice ve vnitrostátním právu a jejich provádění, musí být v souladu s potravinovým právem Unie, aby bylo zajištěno, že není ohrožena hygiena a bezpečnost potravin. Členské státy podporují, aby se jako materiály určené pro styk s potravinami pokud možno používaly udržitelné alternativy plastů na jedno použití.

Článek 12

Specifikace a pokyny týkající se plastových výrobků na jedno použití

Při určování toho, zda má být nádoba na potraviny považována pro účely této směrnice za plastový výrobek na jedno použití, je spolu s kritérii pro nádoby na potraviny uvedenými v příloze rozhodující skutečností, jestli se vzhledem ke svému objemu nebo velikosti, zejména u nádob na jednu porci, často stává nevhodně odhozeným odpadkem.

Komise do 3. července 2020 zveřejní po konzultaci s členskými státy pokyny, včetně případných příkladů toho, co má být pro účely této směrnice považováno za plastový výrobek na jedno použití.

Článek 13

Informační systémy a podávání zpráv

1. Každý členský stát podává Komisi za každý kalendářní rok zprávu obsahující:
 - a) údaje o plastových výrobcích na jedno použití uvedených v části A přílohy, které byly každoročně uvedeny na trh daného členského státu, s cílem doložit snížení spotřeby v souladu s čl. 4 odst. 1;
 - b) informace o opatřeních přijatých daným členským státem pro účely čl. 4 odst. 1;
 - c) údaje o plastových výrobcích na jedno použití uvedených v části F přílohy, které byly každoročně v daném členském státě sebrány v rámci tříděného sběru, s cílem doložit dosažení cílů pro tříděný sběr podle čl. 9 odst. 1;
 - d) údaje o lovných zařízeních obsahujících plasty uvedených každoročně v daném členském státě na trh, jakož i o každoročně sebraných odpadních lovných zařízeních v daném členském státě;
 - e) informace o obsahu recyklovaných materiálů v nápojových lahvích uvedených v části F přílohy s cílem doložit dosažení cílů stanovených v čl. 6 odst. 5; a
 - f) údaje o odpadu plastových výrobků na jedno použití uvedených v oddíle III části E přílohy, který byl sebrán v souladu s čl. 8 odst. 3, po spotřebě jejich obsahu.

Členské státy předkládají údaje a informace elektronicky do 18 měsíců od konce vykazovaného roku, za který byly shromážděny. Údaje a informace jsou předkládány ve formátu, který stanoví Komise v souladu s odstavcem 4 tohoto článku.

Prvním vykazovaným obdobím je kalendářní rok 2022 s výjimkou prvního pododstavce písm. e) a f), u nichž je prvním vykazovaným obdobím kalendářní rok 2023.

2. K údajům a informacím, jež členské státy předkládají v souladu s tímto článkem, se připojí zpráva o kontrole kvality. Údaje a informace jsou předkládány ve formátu, který stanoví Komise v souladu s odstavcem 4.

3. Komise přezkoumá údaje a informace předložené v souladu s tímto článkem a zprávu o výsledcích svého přezkumu zveřejní. Zpráva posoudí organizaci sběru údajů a informací, zdroje údajů a informací, metodiku použitou v členských státech a úplnost, spolehlivost, včasnost a konzistentnost těchto údajů a informací. Posouzení může zahrnovat konkrétní doporučení ke zlepšení. Zpráva se vypracuje po prvním předložení údajů a informací členskými státy a následně v intervalech stanovených v čl. 12 odst. 3c směrnice 94/62/ES.

4. Komise do 3. ledna 2021 přijme prováděcí akty, kterými stanoví formát pro předkládání údajů a informací podle odst. 1 písm. a) a b) a odst. 2 tohoto článku.

Komise do 3. července 2020 přijme prováděcí akty, kterými stanoví formát pro předkládání údajů podle odst. 1 písm. c) a d) a odst. 2 tohoto článku.

Komise do 1. ledna 2022 přijme prováděcí akty, kterými stanoví formát pro předkládání údajů a informací podle odst. 1 písm. e) a f) a odst. 2 tohoto článku.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 16 odst. 2. Zohlední se formát vypracovaný podle článku 12 směrnice 94/62/ES.

Článek 14

Sankce

Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy tyto sankce a opatření oznámí Komisi do 3. července 2021 a neprodleně jí oznámí i všechny jejich následné změny.

Článek 15

Hodnocení a přezkum

1. Komise provede hodnocení této směrnice do 3. července 2027. Hodnocení vychází z informací dostupných v souladu s článkem 13. Členské státy Komisi poskytnou veškeré doplňující informace nezbytné pro účely hodnocení a vypracování zprávy uvedené v odstavci 2 tohoto článku.

2. Komise předloží zprávu o hlavních zjištěních hodnocení provedeného v souladu s odstavcem 1 Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru. Ke zprávě se podle potřeby připojí legislativní návrh. V uvedeném návrhu se podle potřeby stanoví závazné kvantitativní cíle snížení spotřeby a závazné úrovně sběru odpadních lovných zařízení.

3. Zpráva obsahuje:

- a) posouzení potřeby přezkoumat přílohu obsahující seznam plastových výrobků na jedno použití, a to i pokud jde o uzávěry a víčka vyrobené z plastů, jež se používají pro skleněné a kovové nádoby na nápoje;
- b) studii o tom, zda je proveditelné stanovit závazné úrovně sběru pro odpadní lovná zařízení a závazné kvantitativní cíle Unie pro snížení spotřeby zejména plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy, přičemž se zohlední úrovně spotřeby a již dosažená snížení spotřeby v členských státech;
- c) posouzení změny v materiálech používaných v plastových výrobcích na jedno použití, na něž se vztahuje tato směrnice, jakož i posouzení nových vzorců spotřeby a obchodních modelů založených na opětovně použitelných alternativách; toto posouzení pokud možno zahrnuje celkovou analýzu životního cyklu s cílem posoudit dopad těchto výrobků a jejich alternativ na životní prostředí; a
- d) posouzení vědeckého a technického pokroku ohledně kritérií nebo normy pro biologickou rozložitelnost v mořském prostředí pro plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje tato směrnice, a pro náhrady těchto výrobků na jedno použití, které zajišťují plnou rozložitelnost plastů na oxid uhličitý (CO₂), biomasu a vodu za dostatečně krátkou dobu na to, aby nebyly škodlivé pro život v mořích a aby nedocházelo k hromadění plastů v životním prostředí.

4. V rámci hodnocení provedeného v souladu s odstavcem 1 Komise přezkoumá opatření přijatá podle této směrnice týkající se plastových výrobků na jedno použití uvedených v oddíle III části E přílohy, a předloží zprávu o hlavních zjištěních. Ve zprávě se rovněž zváží varianty závazných opatření pro snížení množství odpadu plastových výrobků na jedno použití uvedených v oddíle III části E přílohy po spotřebě jejich obsahu, včetně možnosti stanovit závazné úrovně sběru pro tento odpad po spotřebě jeho obsahu. Ke zprávě se podle potřeby připojí legislativní návrh.

Článek 16

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor zřízený článkem 39 směrnice 2008/98/ES. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Pokud výbor nevydá žádné stanovisko, Komise navrhovaný prováděcí akt nepřijme a použije se čl. 5 odst. 4 třetí pododstavec nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 17

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 3. července 2021. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Členské státy však použijí předpisy nezbytné k zajištění souladu s:

- článkem 5 od 3. července 2021,
- čl. 6 odst. 1 od 3. července 2024,
- čl. 7 odst. 1 od 3. července 2021,
- článkem 8 do 31. prosince 2024, ale pokud jde o systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, které byly zavedeny před 4. červencem 2018, a o plastové výrobky na jedno použití uvedené v oddíle III části E přílohy do 5. ledna 2023.

Předpisy uvedené v tomto odstavci přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

3. Za podmínky, že je cíl v oblasti nakládání s odpady stanovených v člancích 4 a 8 dosaženo, mohou členské státy provést ve vnitrostátním právu ustanovení čl. 4 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 a 8, s výjimkou plastových výrobků na jedno použití uvedených v oddíle III části E přílohy, prostřednictvím dohod mezi příslušnými orgány a dotčenými hospodářskými odvětvími.

Tyto dohody musí splňovat tyto požadavky:

- a) dohody jsou vymahatelné;
- b) dohody musí upřesnit cíle a odpovídající lhůty;
- c) dohody jsou zveřejněny v úředním věstníku dotčeného členského státu nebo v úředním dokumentu rovněž přístupném veřejnosti a jsou předány Komisi;
- d) výsledky dosažené při uplatňování dohody jsou pravidelně sledovány, sdělovány příslušným orgánům a Komisi a zpřístupňovány veřejnosti za podmínek stanovených v dohodě;
- e) příslušné orgány přijmou opatření k posuzování pokroku dosaženého v rámci dohody; a
- f) v případě neplnění dohody členské státy provedou příslušná ustanovení této směrnice přijetím právních nebo správních předpisů.

Článek 18

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 19

Určení

Tato směrnice je určena členskými státním.

V Bruselu dne 5. června 2019.

Za Evropský parlament

předseda

A. TAJANI

Za Radu

předseda

G. CIAMBA

PŘÍLOHA

ČÁST A

Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje článek 4 o snížení spotřeby

- 1) Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček;
- 2) Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmnutí potravin, které:
 - a) jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,
 - b) jsou obvykle spotřebovávány z této nádoby a
 - c) jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání,včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny.

ČÁST B

Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje článek 5 o omezení uvádění výrobků na trh

- 1) Vátové tyčinky, s výjimkou případů spadajících do oblasti působnosti směrnice Rady 90/385/EHS ⁽¹⁾ nebo směrnice Rady 93/42/EHS ⁽²⁾;
- 2) Příbory (vidličky, nože, lžíce, jídelní hůlky);
- 3) Talíře;
- 4) Brčka, s výjimkou případů spadajících do oblasti působnosti směrnice 90/385/EHS nebo směrnice 93/42/EHS;
- 5) Nápojová míchátká;
- 6) Tyčky k uchycení a podpěře balónků, kromě balónků pro průmyslové či jiné profesionální použití a upotřebení, jež nejsou distribuovány spotřebitelům, včetně mechanismů těchto tyček;
- 7) Nádoby na potraviny vyrobené z expandovaného polystyrenu, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmnutí potravin, které:
 - a) jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,
 - b) jsou obvykle spotřebovávány z této nádoby a
 - c) jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání,včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny;
- 8) Nádoby na nápoje vyrobené z expandovaného polystyrenu, včetně jejich uzávěrů a víček;
- 9) Nápojové kelímky vyrobené z expandovaného polystyrenu, včetně jejich uzávěrů a víček.

⁽¹⁾ Směrnice Rady 90/385/EHS ze dne 20. června 1990 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se aktivních implantabilních zdravotnických prostředků (Úř. věst. L 189, 20.7.1990, s. 17).

⁽²⁾ Směrnice Rady 93/42/EHS ze dne 14. června 1993 o zdravotnických prostředcích (Úř. věst. L 169, 12.7.1993, s. 1).

ČÁST C

Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje čl. 6 odst. 1 až 4 o požadavcích na výrobky

Nádoby na nápoje o objemu až tři litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve včetně jejich uzávěrů a víček a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli:

- a) skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu;
- b) nádoby na nápoje určené a používané na potraviny pro zvláštní lékařské účely ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013 ^(?), které jsou v kapalné formě.

ČÁST D

Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje článek 7 o požadavcích na označování

- 1) Hygienické vložky a tampony a aplikátory tamponů;
- 2) Vlhčené ubrousky, tj. předvlhčené ubrousky pro osobní hygienu a péči o domácnost;
- 3) Tabákové výrobky s filtry a filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky;
- 4) Nápojové kelímky.

ČÁST E

I. Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje čl. 8 odst. 2 o rozšířené odpovědnosti výrobce

- 1) Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmutí potravin, které:
 - a) jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,
 - b) jsou obvykle spotřebovávány z této nádoby a
 - c) jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání,včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny;
- 2) Sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy;
- 3) Nádoby na nápoje o objemu až tři litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve včetně jejich uzávěrů a víček a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu;
- 4) Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček;
- 5) Lehké plastové nákupní tašky ve smyslu čl. 3 bodu 1c směrnice 94/62/ES.

II. Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje čl. 8 odst. 3 o rozšířené odpovědnosti výrobce

- 1) Vlhčené ubrousky, tj. předvlhčené ubrousky pro osobní hygienu a péči o domácnost;
- 2) Balónky, kromě balónků pro průmyslové či jiné profesionální použití a upotřebení, jež nejsou distribuovány spotřebitelům.

^(?) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013 ze dne 12. června 2013 o potravinách určených pro kojence a malé děti, potravinách pro zvláštní lékařské účely a náhradě celodenní stravy pro regulaci hmotnosti a o zrušení směrnice Rady 92/52/EHS, směrnic Komise 96/8/ES, 1999/21/ES, 2006/125/ES a 2006/141/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/39/ES a nařízení Komise (ES) č. 41/2009 a (ES) č. 953/2009 (Úř. věst. L 181, 29.6.2013, s. 35).

III. Další plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje čl. 8 odst. 3 o rozšířené odpovědnosti výrobce

Tabákové výrobky s filtry a filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky.

ČÁST F

Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje článek 9 o tříděném sběru a čl. 6 odst. 5 o požadavcích na výrobky

Nápojové lahve o objemu až tři litry, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli:

- a) skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu,
- b) nápojové lahve určené a používané na potraviny pro zvláštní lékařské účely ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení (EU) č. 609/2013, které jsou v kapalné formě.

ČÁST G

Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje článek 10 o osvětových opatřeních

1) Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmutí potravin, které:

- a) jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,
- b) jsou obvykle spotřebovávány z příslušné nádoby a
- c) jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání,

včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny;

- 2) Sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy;
 - 3) Nádoby na nápoje o objemu až tři litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve včetně jejich uzávěrů a víček a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, včetně jejich uzávěrů a víček;
 - 4) Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček;
 - 5) Tabákové výrobky s filtry a filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky;
 - 6) Vlhčené ubrousky, tj. předvlhčené ubrousky pro osobní hygienu a péči o domácnost;
 - 7) Balónky, kromě balónků pro průmyslové či jiné profesionální použití a upotřebení, jež nejsou distribuovány spotřebitelům;
 - 8) Lehké plastové nákupní tašky ve smyslu čl. 3 bodu 1c směrnice 94/62/ES;
 - 9) Hygienické vložky a tampony a aplikátory tamponů.
-

Přehled konkrétních opatření pro předcházení vzniku odpadů a pro minimalizaci používání jednorázových především plastových výrobků a obalů

- Nahrazení všech plastových nápojových lahví (PET) džbánky/karafami na vodu (sekretariáty odborů, kanceláře, zasedací místnosti ...)
- Nahrazení jednorázového plastového nádobí (kelímky, talíře, příbory, míchátko apod.) keramickým, porcelánovým či skleněným nádobím, klasickými příbory apod. (sekretariáty odborů, kanceláře, zasedací místnosti, bufety ...)
- Nahrazení balených smetánek do kávy rozlévaným mlékem/smetanou v konvičkách (sekretariáty odborů, kanceláře, zasedací místnosti, bufety ...)
- Nahrazení kapslových kávovarů kávovary na zrnkovou kávu (sekretariáty odborů, zasedací místnosti, kanceláře, bufety ...)
- Nahrazení separátně baleného cukru cukrem sypaným v cukřenkách, případně kostkovým (sekretariáty odborů, kanceláře, zasedací místnosti, bufety ...)
- Zákaz používání plastových brček (bufety,..)
- Zbytečně nepoužívat mikrotenové a jiné plastové sáčky a nahradit je papírovými, popř. plně kompostovatelnými bioplastovými
- Nápojové automaty, bufety – při akvizici či repasi stroje zavést plně kompostovatelné / recyklovatelné papírové kelímky, umožnit nákup do vlastního hrnečku (se slevou)
- Na akcích pro veřejnost využívat vratné (zálohované) nádobí, omezit nabízení balónků
- Nabídka zaměstnancům objednávek obědů ve vratných obalech, krabičkách, jídlonosičích. Tyto nádoby dát k dispozici k zapůjčení na odborech a sekretariátech.
- Catering zajišťovaný pro MHMP, příspěvkové organizace HMP musí splňovat stejné nároky jako na ně samotné
- Umožnit zaměstnancům a motivovat je v třídění odpadu. Kontrola správného nakládání s odpadem odpadovou firmou
- Vánoční balíčky pro zaměstnance přizpůsobit principům předcházení odpadů (sáčky na ovoce či zeleninu, síťovka, bambusový kartáček, kovové brčko apod.) - odbor OMM MHMP
- Osvěta dětí a mládeže o principech předcházení odpadů (aktivity oddělení udržitelné energetiky OCP MHMP – oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty)
- Osvěta, vzdělávání a motivace zaměstnanců úřadu formou vzdělávacích akcí, workshopů (např. workshop pro zaměstnance na šití látkových sáčků na ovoce, zeleninu a pečivo), pravidelný „EKO“ sloupek či soutěž v newsletteru MHMP
- Příprava metodiky pro potřeby městských částí, příspěvkových organizací HMP, dalších organizací v majetku HMP
- Ekologicky odpovědné nákupy a uvedené principy uplatňovat při realizaci veřejných zakázek

- Udělovat záštitu či partnerství pouze akcím, které dodržují výše uvedené principy
- Implementace myšlenek do dotačních a grantových programů města
- Rozšíření sítě veřejných píték ve městě
- Soukromoprávní subjekty v nájmu HMP či příspěvkových organizací - obchody, restaurace a další provozovny musí zamezit plastovým a vícemateriálovým jednorázovým odpadům a omezit jednorázové papírové odpady; bistra všechny nápoje k volnému prodeji musí nabídnout také ve vratném nebo skleněném obalu, maloobchody musí u všech druhů nápojů nabídnout alternativu ve vratném, skleněném nebo kovovém obalu, lahůdky a pečivo smí balit jen do ekologicky šetrného papíru a plně odbouratelných bioplastů

Plasty dle údajů Evropské komise tvoří více než 80 % odpadu ve světových mořích. Proti jednorázovým plastům se proto postavil Evropský parlament, který v červnu 2019 schválil zákaz jednorázových plastových výrobků od roku 2021 (Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2019/904 ze dne 5.6.2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí). Cílem je omezit objem plastového odpadu, který se hromadí v oceánech. Přestat by se tak měly prodávat jednorázové plastové přebory, talíře, úchyty k nafukovacím balónkům, polystyrenové obaly na potraviny a hrnky na nápoje určené k okamžité spotřebě a také další produkty z plastů, které mohou přispívat ke znečištění takzvanými mikroplasty.

Hlavní město Praha proto nyní deklaruje potřebu zavádění principů a opatření pro předcházení vzniku odpadů a minimalizaci používání jednorázových obalů a výrobků ve všech dotčených oblastech fungování a aktivit města.

Opatření pro předcházení vzniku odpadů a pro minimalizaci používání jednorázových především plastových výrobků a obalů navazuje na koncepční dokumenty a koncepční kroky, učiněné hl. m. Prahou. Město tak pomocí těchto opatření plní cíl zavedení **principů cirkulární ekonomiky** do svého fungování, a přispěje zároveň k naplňování **klimatického závazku HMP** přijatého Radou HMP v červnu 2019.

Realizací vhodných opatření, šířením dobré praxe, informovaností a osvětou bude Praha patřičně naplňovat také **Krajskou koncepci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) hlavního města Prahy**.

Praha těmito opatřeními dále plní cíle a zásady **Plánu odpadového hospodářství hl. m. Prahy**, či cíle **Strategie přizpůsobení se změně klimatu** v podmínkách ČR. Praha, jakožto hlavní město, tak chce jít v problematice hospodaření s odpady a předcházení jejich vzniku ostatním obcím a krajům v Česku příkladem.

Některá opatření týkající se omezení spotřeby jednorázových především plastových obalů a výrobků již Praha realizovala, nicméně tato problematika se prolíná mnoha oblastmi působení města, a proto bude nezbytné přistoupit k řešení problému ve více úrovních.

Usnesení radním HMP ukládá, aby v rámci svých kompetencí a v souladu s Programovým prohlášením Rady HMP vyžadovali zavádění opatření respektujících principy předcházení vzniku odpadů a minimalizace používání jednorázových výrobků a obalů ve svých svěřených oblastech včetně poskytování dotací a grantů dalším subjektům.

Usnesení dále radním HMP ukládá povinnost udělovat **záštitu či partnerství** pouze nad akcemi, které dodržují výše uvedené principy, a toto prokazatelně doloží jako součást žádosti o záštitu.

Dále považujeme za nutné do problematiky zahrnout odbor RED MHMP, aby mohly být nastaveny funkční interní mechanismy k dodržení principů předcházení vzniku odpadů a minimalizaci používání jednorázových, především plastových obalů a výrobků. Pro tento účel bude vydáno **Nařízení ředitele Magistrátu HMP**, které bude jednotlivým odborům a sekcím úřadu vymezovat nutné kroky pro uvedení udržitelných principů v rámci chodu úřadu do praxe. Odbor ochrany prostředí MHMP (OCP MHMP) bude ve spolupráci s dalšími odbory MHMP motivačně komunikovat tuto problematiku dovnitř úřadu MHMP spolu s ostatními principy a opatřeními tzv. zeleného úřadování. Aby tyto principy mohly být aplikovány i v rámci městských částí hl. m. Prahy a příspěvkových organizací, odbor OCP MHMP pro tyto účely sestaví a vydá **metodický pokyn**.

Opatření zavedená v hl. m. Praze by se měla týkat předcházení vzniku odpadů a minimalizace používání jednorázových výrobků a obalů v rámci **interních mechanismů** Magistrátu hl. m. Prahy, městských částí hl. m. Prahy a příspěvkových organizací, ale také při **pořádání nejrůznějších akcí** apod.